

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta lesnická a dřevařská

Katedra lesnické a dřevařské ekonomiky



**Porovnání metod pro zpracování výroční zprávy
udržitelného rozvoje**

Bakalářská práce

Autor: Tomáš Ziovský

Vedoucí práce: doc. Ing. Miroslav Hájek, Ph.D.

2019

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Fakulta lesnická a dřevařská

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Tomáš Ziovský

Hospodářská a správní služba v lesním hospodářství

Název práce

Porovnání metod pro zpracování výroční zprávy udržitelného rozvoje

Název anglicky

Comparison of methods for processing the annual sustainable reporting

Cíle práce

Pro zpracování výroční zprávy udržitelného rozvoje existuje více metodik. Podle zákona o účetnictví nejsou tyto metodiky stanoveny a záleží na každé organizaci, jakou metodiku si zvolí. Cílem práce je zjistit, které metodiky jsou v podmínkách ČR používány a provést jejich komparaci. Doporučit nejvhodnější metodiku z hlediska charakteristiky udržitelného rozvoje pro organizace lesního hospodářství.

Metodika

Provést rešerši literatury v oblasti výročních zpráv udržitelného rozvoje a zaměřit se na různé metody vykazování a přínosy. Dále stanovit kritéria pro provedení komparace používaných metodik. Data budou získána z výročních zpráv organizací, zpracovávaných podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví. K vyhodnocení budou využity v odpovídající míře statistické metody. Při doporučení nejvhodnější metodiky bude přihlédnuto ke specifikám lesního hospodářství.

Doporučený rozsah práce

Minimálně 40 normostran textu bez příloh.

Klíčová slova

Udržitelný rozvoj, výroční zpráva, metodika.

Doporučené zdroje informací

KOVANDA, J., HÁK, T., MOLDAN, B. Situační zpráva ke Strategii udržitelného rozvoje ČR : souhrn. Praha:

Ministerstvo životního prostředí, 2009. ISBN 978-80-7212-491-6.

MEZŘICKÝ, V. *Environmentální politika a udržitelný rozvoj*. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7367-003-8.

SEARCY, C., BUSLOVICH, R. Corporate Perspectives on the Development and Use of Sustainability Reports.

Journal of Business Ethics, Vol. 121/2, pp 149-169.

SZÉKELY, N., BROCKE, J. What can we learn from corporate sustainability reporting? Deriving propositions

for research and practice from over 9,500 corporate sustainability reports published between 1999

and 2015 using topic modelling technique. *PLoS ONE*, Vol. 12/4, pp. 1-27.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

Předběžný termín obhajoby

2018/19 LS – FLD

Vedoucí práce

doc. Ing. Miroslav Hájek, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra lesnické a dřevařské ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 21. 11. 2018

prof. Ing. Luděk Šišák, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 9. 2. 2019

prof. Ing. Marek Turčáni, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 18. 04. 2019

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Porovnávání metod pro zpracování výroční zprávy udržitelného rozvoje, vypracoval samostatně pod vedením doc. Ing. Miroslava Hájka Ph.D. a použil jen parametry, které uvádím v seznamu použitých zdrojů. Jsem si vědom, že zveřejněním bakalářské práce souhlasím s jejím zveřejněním dle Zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách v platném znění, a to bez ohledu na výsledek její obhajoby.

V Praze dne

.....

Tomáš Zioviský

Poděkování

Děkuji svému vedoucímu bakalářské práce panu doc. Ing. Miroslavu Hájkovi, Ph.D. za odborné rady, podnětné připomínky a trpělivost při vypracování bakalářské práce.

Abstrakt

Úvodní část práce je zaměřena na nástroje a přístupy trvale udržitelného rozvoje, jako je zpráva o společenské odpovědnosti organizací (CSR), nebo účetnictví udržitelného rozvoje. Další část práce popisuje výroční zprávu, jako takovou a následuje podrobné definování nefinančního reportingu. Vzhledem k mému zaměření, je zde část teorie věnována také certifikaci v lesním hospodářství.

Hlavním cílem této práce je porovnat a zvolit nejvhodnější metodu pro zpracování nefinančního reportingu, který může, ale nemusí být součástí výroční zprávy. Tento report se zabývá problematikou udržitelného rozvoje na podnikové úrovni.

V druhé části dochází k popisu jednotlivých směrnic a norem a jejich porovnávání podle zvolených kritérií. Na základě výsledků je pak doporučena neoptimálnější metoda GRI, která svými postupy pokrývá široké spektrum odvětví a neustále se rozšiřuje. V současné době má být směrnice GRI rozšířena o nové odvětví „Lesnictví a dřevařství“. A právě z tohoto důvodů je tato metoda doporučena pro aplikaci u podniků zaměřených na lesní hospodářství v ČR.

Klíčová slova: Udržitelný rozvoj, výroční zpráva, reporting udržitelného rozvoje, lesní hospodářství, porovnávání metod

Abstract

The introductory part of the thesis presents tools and approaches of sustainable development such as Corporate Social Responsibility (CSR) or sustainable development accountancy. In the following part, the author describes the annual report as such, and provides a detailed definition of non-financial reporting. Given the author's specialization, the theoretical part also tackles forest management certification.

The main goal of this thesis is to compare and choose the most suitable method of non-financial reporting, which may or may not be part of an annual report. The report addresses the issue of sustainable development at company level.

In the second part, individual directives and standards are described and compared according to selected criteria. Based on the results, we recommend the most suitable method of "Global Reporting Initiative" (GRI), an initiative covering a wide range of industries and constantly expanding. At present, the GRI Directive is to be extended to include the new "Forestry and Timber Processing" sector. It is for this reason that this method is recommended for application in forest management companies in the Czech Republic.

Keywords: Sustainable development, annual report, Sustainable development reporting, forestry, comparison of methods

Obsah

1	Úvod.....	14
2	Cíl práce	15
3	Literární rešerše.....	16
3.1	Udržitelný rozvoj.....	16
3.1.1	Cíle trvale udržitelného rozvoje	17
3.1.2	Rada vlády pro udržitelný rozvoj.....	18
3.1.3	Agenda 2030	19
3.1.4	Proč se zabývat udržitelným rozvojem?	20
3.1.5	Výkaz podniku o udržitelném rozvoji (Sustainability Report)	20
3.2	Enviromentální účetnictví	21
3.3	Responsible Care	21
3.4	Certifikace v lesním hospodářství	22
3.4.1	Certifikace PEFC	23
3.4.1.1	Jak funguje PEFC?.....	24
3.4.2	Certifikace FSC	24
3.5	Výroční zpráva	25
3.5.1	Účel výroční zprávy	25
3.5.2	Obsah výroční zprávy	25
3.5.3	Výroční zpráva v návaznosti na marketing.....	26
3.5.4	Konsolidovaná účetní závěrka	26
3.5.5	Zveřejňování a archivace výroční zprávy	27
3.5.6	Uvádění nefinančních informací společně s výroční zprávou	27
3.6	Zpráva o společenské odpovědnosti podniku (CSR Report).....	28
3.6.1	Vymezení společenské odpovědnosti firem.....	28

3.6.2	Hlavní principy CSR.....	29
3.7	Nefinanční reporting udržitelného rozvoje.....	30
3.7.1	Formy vykazování nefinančních informací	30
3.7.2	Přínosy společnosti	31
3.7.3	Přínosy podnikům	31
3.7.4	Typy nefinančních reportů	32
3.7.5	Normy a směrnice nefinančního reportingu.....	32
3.7.6	Směrnice Evropského parlamentu.....	32
3.7.7	Pokyny pro vykazování nefinančních informací.....	33
4	Metodika	35
5	Výsledky porovnání	36
5.1	Normy a směrnice	36
5.1.1	Norma ISO 26000	36
5.1.2	Globální dohoda OSN.....	38
5.1.3	SA 8000.....	39
5.1.4	AA 1000.....	40
5.1.5	ČSN EN ISO 14001	40
5.1.6	EMAS.....	41
5.1.7	OECD.....	41
5.1.8	Global Sullivan Principles	42
5.1.9	Global Reporting Initiative – GRI	42
5.1.9.1	Směrnice GRI – G3.....	43
5.1.9.2	Směrnice GRI - G4	44
5.2	Porovnávání metodik.....	44
5.2.1	Porovnání Normy ČSN ISO 14001 a EMAS.....	44

5.2.2	Porovnání požadavků standardů na reportování CSR.....	45
5.2.3	Porovnání směrnic G3 a G4	47
5.2.4	Nefinanční reporting podle směrnic GRI.....	50
6	Diskuse.....	54
7	Závěr	57
8	Použitá literatura	58
9	Seznam příloh.....	61
	Příloha 1:	62
	Příloha 2:	63

Seznam obrázků, tabulek a grafů

Obrázek 1: Pilíře udržitelného rozvoje	16
Obrázek 2: Cíle udržitelného rozvoje	17
Obrázek 3: ČR2030.....	18
Obrázek 4: Responsible Care	21
Obrázek 5: PEFC	22
Obrázek 6: FSC	22
Obrázek 7: Vztahy mezinárodních norem a ISO 26000	38
Obrázek 8: UN Global Compact.....	38
Obrázek 9: GRI	42
Obrázek 10: G4 – Time to switch	47
Tabulka 1: Porovnání Normy ČSN ISO 14001 a EMAS.....	45
Tabulka 2: Srovnání požadavků na CSR report.....	46
Tabulka 3: GRI reporting v ČR.....	52
Graf 1: Celosvětový nefinanční reporting.....	50
Graf 2: Nefinanční reporting v České republice	51

Seznam použitých zkratk a symbolů

%	procento
§	paragraf
AA	AccountAbility
a.s.	akciová společnost
C-o-C	Chain of Custody
CSR	Corporate Social Responsibility
ČR	Česká republika
ČSN	Česká technická norma
DMA	Disclosure on Management Approach
EMAS	Eco-Management and Audit Scheme
EPH	Energetický a průmyslový holding
EU	Evropská unie
FLD	Fakulta lesnická a dřevařská
FSC	Forest Stewardship Council
G2	Global Reporting Initiative verze 2
G3	Global Reporting Initiative verze 3
G3.1	Global Reporting Initiative verze 3.1
G4	Global Reporting Initiative verze 4
GRI	Global Reporting Initiative
ISO	International Organization for Standardization
KPMG	Organizace provádějící analýzy
KRNAP	Krkonošský národní park
LS	Lesní správa

MŽP	Ministerstvo životního prostředí
např.	například
NNO	Nestátní neziskové organizace
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development
odst.	odstavec
OSN	Organizace spojených národů
PEFC	Programme for the Endorsement of forest certification
SA	Social Accountability International
Sb.	Sbírky
SCHP ČR	Svaz chemického průmyslu ČR
SDG	Sustainable Development Goals
tj.	to je
tzv.	takzvaný
UN	United nations
VLS	Vojenské lesy a statky
WBCSD	World Business Council for Sustainable Development
ŽP	Životní prostředí

1 ÚVOD

Výroční zpráva společnosti je dokument, který podává ucelený ekonomický pohled za uplynulé účetní období s výhledem na další rok. Dokument je zaměřen především na hospodářský výsledek, finanční situaci a podnikatelské činnosti, vše v souladu se Zákonem č.563/1991 Sb., o účetnictví a dalších zákonech, např. se Zákonem č.106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v platném znění.

Zároveň, ale od počátku 70. let 20. století je velmi diskutovaným tématem udržitelný rozvoj, který zahrnuje tři hlavní pilíře, tj. ekonomickou, enviromentální a sociální oblast. Na základě toho vznikl pojem nefinanční reporting, který by měl být součástí každé výroční zprávy. Jeho význam narůstá po celém světě, a to zejména po ekonomické krizi v roce 2009, tato krize přiměla podniky vykazovat své společensky odpovědné chování. Nefinanční reporting je již u největších světových podniků nedílnou součástí jejich dlouhodobé strategie udržitelného podnikání.

Pro nefinanční reporting neexistují žádné legislativní požadavky na vykazování nefinančních informací. Ale existuje celá řada dobrovolných norem a směrnic, které jsou koncipovány tak, aby mohly být využívány všemi podniky odlišného zaměření i velikosti. Narůstající význam a aktuálnost nefinančního vykazování dokládá i směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/95 EU o zveřejňování nefinančních informací, která uložila povinnost nefinanční výkazy provádět.

Česká republika v této oblasti vydala dokument ČR 2030, který je rozdělen do šesti oblastí a jednotlivá ministerstva rozhodují o jejich naplnění. V České republice nefinanční výkaznictví není příliš rozšířené. Nefinanční reporting v České republice provádějí především dceřiné společnosti velkých nadnárodních společností, například ČSOB a jiné.

2 CÍL PRÁCE

Jako téma své bakalářské práce jsem si zvolil „Porovnání metod pro zpracování výroční zprávy udržitelného rozvoje“. Ve své práci se zaměřuji na metody, jak zpracovat výroční zprávu a nefinanční reporting v oblasti udržitelného rozvoje.

Hlavním cílem bakalářské práce je zjistit, které metodiky jsou v podmínkách ČR používány a provést jejich komparaci. A na základě těchto výsledků doporučit nejvhodnější metodiku z hlediska charakteristiky udržitelného rozvoje pro organizace lesního hospodářství.

Předložená bakalářská práce je zpracována dle Směrnice děkana č. 6/2013 – Pravidla pro zpracování bakalářských a diplomových prací a FLD, dle novely ze dne 22.4.2015. Podklady potřebné k vypracování rešeršní části práce byly čerpány z odborné literatury, anglických textů, internetových stránek, výročních zpráv podniků, jež používají tzv. nefinanční reporting. Při práci byly použity české platné zákony z oblasti účetnictví.

3 LITERÁRNÍ REŠERŠE

3.1 Udržitelný rozvoj

„Udržitelný rozvoj je takový druh rozvoje, který uspokojuje potřeby přítomnosti, aniž by oslaboval možnosti budoucích generací naplňovat jejich vlastní potřeby. (V. Meziříčský, Enviromentální politika a udržitelný rozvoj) Zároveň se snaží odstranit nebo zmírnit negativní projevy dosavadního způsobu vývoje lidské společnosti. Minulý i současný vývoj založený především na ekonomickém růstu se nezvratně podepisuje na podobě a fungování naší planety. Většina přírodních zdrojů je konečná a jejich nadměrné čerpání naši planetu poškozují, jedná se tudíž v podstatě o rozvoj na dluh.“ V minulosti vycházel udržitelný rozvoj pouze z potřeb člověka lépe chránit přírodu a životní prostředí. V současnosti se však přidává i faktor efektivního vládnutí a správy ve veřejném sektoru. Aby tohoto mohlo být skutečně dosaženo, je potřeba, aby se zlepšovaly podmínky pro zapojení veřejnosti při rozhodování na základě faktů, které tak vytvoří sociální dialog (www.mzp.cz).

Udržitelný rozvoj nezávisí pouze na ekonomickém růstu dané společnosti, ale i na lidských hodnotách a přírodním bohatství. Chceme totiž zachovat kvalitu života i pro následné generace, které přijdou po nás. A to tak, aby nebylo ohroženo naplnění jejich potřeb. Z toho je patrné, že trvale udržitelný rozvoj je postaven na třech pilířích, které mají stejnou váhu a nelze upřednostňovat žádný z nich. Jedná se o pilíř ekonomický, sociální a enviromentální.

Obrázek 1: Pilíře udržitelného rozvoje



Zdroj: www.mzp.cz

3.1.1 Cíle trvale udržitelného rozvoje

„Trvale udržitelný rozvoj je takový způsob rozvoje, který uspokojuje potřeby přítomnosti, aniž by oslaboval možnosti budoucích generací naplňovat jejich vlastní potřeby.“

V posledních letech je na tuto problematiku stále více upozorňováno, protože se zde bavíme o tématu, který ovlivňuje nejen Evropu, ale i státy mimo ní. Všude ve světě řešíme změny klimatu, demografické změny či ztrátu úrodné půdy. Změny ve zrychlujícím se vývoji technologických procesů a propojování současného světa měly za následek to, že v roce 2015 přijala OSN 17 cílů udržitelného rozvoje tzv. „Rozvojové cíle tisíciletí“, které se týkají rozvojových zemí. Tyto cíle se prezentují do každého státu a záleží na každém z nich, jak se do tohoto projektu zapojí. Projekt se nazývá „Agenda 2030“.

Obrázek 2: Cíle udržitelného rozvoje



Zdroj: www.mzp.cz

Česká republika reagovala na zasedání rady OSN v září roku 2015 tím, že vydala nový strategický rámec, který byl pojmenován jako projekt „ČR 2030“, a nahrazoval dosavadní strategický rámec z roku 2010.

Obrázek 3: ČR2030



Zdroj: www.cr2030.cz

Tento dokument je klíčový pro státní správu pro udržitelný rozvoj a zlepšení kvality života. Obsahuje šest hlavních oblastí, ve kterých je zahrnuto, kam až dospěl rozvoj v ČR, jakým rizikům čelíme, a příležitosti, které můžeme využít. Každá ze šesti oblastí má nadefinované specifické a strategické cíle a o jejich naplnění rozhodují jednotlivá ministerstva. Nejvyšším orgánem je „Rada vlády pro udržitelný rozvoj“, který spadá do kompetence Ministerstva životního prostředí (www.mzp.cz).

3.1.2 Rada vlády pro udržitelný rozvoj

Rada vlády byla zřízena Usnesením vlády dne 30.7.2003 jakožto koordinační orgán České vlády pro oblast udržitelného rozvoje a strategického řízení. V roce 2014 bylo přesunuto působení Rady z MŽP na Úřad vlády ČR, ale po čtyřech letech v roce 2018 se působení Rady opět vrací zpět na Ministerstvo životního prostředí. Rada poté schválila, že její předsedou bude ministr životního prostředí, místopředsedou je pak ministryně pro místní rozvoj.

Činnost Rady se především zaměřuje na následující body:

- implementací Strategického rámce České republiky 2030 a Agendy 2030 OSN pro udržitelný rozvoj
- projednání Zprávy o kvalitě života a její udržitelnosti a Zprávy o naplňování Agendy 2030 pro udržitelný rozvoj, které vyhodnocují naplňování opatření a indikátorové sady
- metodickou koordinaci koncepčních dokumentů

3.1.3 Agenda 2030

Ústředním heslem Agendy 2030 je „Leave no one behind“ (Neopominout nikoho)

Byla přijata v září 2015 na valném shromáždění OSN. Obsahuje tzv. „cíle pro udržitelný rozvoj“ – Sustainable Development Goals (SDG's), kterých má být dosaženo v roce 2030. Cílem Agendy 2030 je docílit udržitelného rozvoje v oblastech:

- Lidé – vymýcení chudoby a hladu, umožnění všem lidem na světě naplnění svého potenciálu důstojně, v rovnosti a zdravém životním prostředí.
- Planeta – ochrana planety před poškozením včetně výroby a čerpání přírodních zdrojů, podnikání urgentních kroků v rámci klimatických změn.
- Prosperita – zajištění prosperity všech tak, aby technologický pokrok šel ruku v ruce s přírodou.
- Mír – zajištění mírumilovných společností, které jsou oproštěny od strachu a násilí.
- Partnerství – vytvoření tzv. „globálního partnerství pro udržitelný rozvoj“ založeném na posílení globální solidarity zaměřené na potřeby těch nejchudších a nejvíce ohrožených lidí se zapojením všech zemích.

3.1.4 Proč se zabývat udržitelným rozvojem?

Myšlenka udržitelného rozvoje je výsledkem mnohaletého hledání poté, co se ukázaly jako nereálné modernistické představy o trvalém růstu založeném na zdánlivě nevyčerpatelných zdrojích přírody a na technickém pokroku spojeném s vymoženostmi průmyslové revoluce. (www.uur.cz)

Základním tématem udržitelnosti rozvoje nastoleným již v 19. století je vztah člověka a přírody, respektive lidských sídel a krajiny. Impulsem pro oživení diskuse o tomto tématu se staly zkušenosti se zhoršujícím se životním prostředím a světová energetická krize na počátku 70. let 20. století (www.uur.cz).

Odpověď na zjišťování existencí hranic růstu daných vyčerpatelností a poškoditelností přírodních zdrojů hledají především ekologové – odborníci zabývající se přírodním prostředím. Na bázi zkušeností ekologie vznikl silný myšlenkový proud prosazující ochranu přírodních systémů nad dílčími zájmy ekonomického růstu a sociálního blahobytu. Tento proud se v poslední třetině 20. století vnitřně diferencoval na široké názorové spektrum od radikálních směrů, tzv. hlubinné ekologie popírajících právo člověka nadřazovat cíle sebe sama jako druhu přirozenému vývoji až po směry, hledající řešení v diferencované ochraně přírody a přírodních druhů jednoznačně podřízené zájmu člověka (www.uur.cz).

3.1.5 Výkaz podniku o udržitelném rozvoji (Sustainability Report)

V souvislosti s koncepcí a v rámci trvale udržitelného rozvoje vzniká nový pohled na podnik. Je chápán nejen jako ekonomický subjekt, ale zároveň i jako subjekt, který se pohybuje i v oblasti sociální a enviromentální. A právě to umožňuje jeho trvale udržitelný rozvoj. Podniky mají různé přístupy a nástroje, které vedou ke sledování a podpoře udržitelného rozvoje. Mezi tyto nástroje patří například:

- Enviromentální účetnictví (Sustainable Accounting)
- Responsible care
- Certifikace PEFC a FSC

- Výroční zpráva
- CSR - Společenská odpovědnost firem

3.2 Enviromentální účetnictví

V současné době s ohledem na zkušenosti ze zahraničí se stále více zavádí propojení enviromentálního účetnictví se sociálními aspekty, tzv. účetnictví udržitelného rozvoje. Jeho prostřednictvím můžeme posoudit účinnost a efektivnost legislativních opatření i dobrovolných nástrojů, které může veřejná sféra využívat v souladu s prosazováním udržitelného rozvoje společnosti. V České republice se řeší na dvou úrovních:

- Účetnictví udržitelného rozvoje na podnikové mikroekonomické úrovni. Je to nástroj na podporu při rozhodování podniku. Hodnotí ekonomické dopady při dodržování sociálních aspektů. Kromě managementu poskytuje i informace externím zainteresovaným stranám, jako jsou akcionáři, investoři obchodní partneři či veřejnost.
- Účetnictví udržitelného rozvoje na národní makroekonomické úrovni. Zde se jedná o systém, který spojuje informace o stavu životního prostředí a o vývoji společnosti s ekonomickou výkonností státu (www.mzp.cz).

3.3 Responsible Care

Obrázek 4: Responsible Care



Zdroj: www.responsiblecare.cz

Jedná se o dobrovolnou celosvětovou iniciativu v oboru chemického průmyslu převážně v oblasti zdraví, bezpečnosti a životního prostředí. Tato norma je etická se závazkem vytvářet a získávat důvěru v průmyslovém odvětví. Základní principy vznikly v roce 1985 v Kanadě. Česká republika se přidala v roce 1994 a v současné době se u nás hlásí k těmto principům 84 společností SCHP ČR (Svaz chemického průmyslu ČR) (www.responsiblecare.cz).

3.4 Certifikace v lesním hospodářství

Obrázek 5: PEFC



Zdroj: www.pefc.cz

Obrázek 6: FSC



Zdroj: www.czechfsc.cz

Obě tyto organizace se zabývají problematikou trvale udržitelného rozvoje a právem je považujeme za dominantní organizace pro lesní certifikaci v České republice.

3.4.1 Certifikace PEFC

PEFC (Programme for the Endorsement of forest certification) se sídlem v Ženevě, je považována za celosvětově nejrozšířenější systém pro certifikaci lesů. Jeho standardy se snaží změnit způsob obhospodařování lesů.

„Trvale udržitelné obhospodařování lesů znamená správu a užívání lesů a lesních pozemků takovým způsobem a v takovém rozsahu, který udržuje jejich biodiverzitu, produktivitu, schopnost obnovy, vitalitu a jejich potenciál plnit nyní i v budoucnu, nejdůležitější ekologické, ekonomické a sociální funkce nejen na místní, ale i národní a globální úrovni, a to bez negativního dopadu na ostatní ekosystémy.“

Základními kritérii trvale udržitelného lesního hospodářství jsou:

- Zachování a přiměřený rozvoj lesních zdrojů pro globální koloběh uhlíku
- Zachování zdraví a vitality lesních ekosystémů
- Zachování ochrany a rozvoje biodiverzity
- Zachování produkční funkce lesa
- Zachování ochranných funkcí lesa
- Zachování ostatních socioekonomických funkcí

Jedním z hlavních cílů certifikace PEFC je zachování lesů, jejich rozšiřování tak, abychom my i další generace mohli tyto zdroje využívat. Dalším cílem je podpora spotřeby dřeva jako ekologicky obnovitelného zdroje výrobků nebo ochrana přírody trvale udržitelného rozvoje prostřednictvím certifikace lesů (www.pefc.cz).

Kromě této certifikace provádí PEFC rovněž certifikaci spotřebního řetězce C-o-C (Chain of Custody). Princip spočívá ve sledování materiálu od jeho získání až po finální produkt. Tím je zajištěno, že výrobek opravdu obsahuje dřevo z certifikovaného zdroje.

3.4.1.1 Jak funguje PEFC?

Princip certifikace je založen na tom, že certifikované lesní produkty vykazují v celém dodavatelském řetězci spotřebního zboží, že jsou produkovány při dodržování nejvyšších ekologických, sociálních a etnických standardů. Díky této značce má potenciální zákazník možnost volby výběru produktu obhospodařovaného trvale udržitelným způsobem. Požadavky na získání této certifikace vychází z mezinárodně uznávaných pravidel, návodů a neustále probíhajících procesů pro trvalé obhospodařování lesů. Je uspořádané tak, aby i malý vlastník měl možnost se účastnit procesu certifikace.

V ČR je PEFC nezávislé sdružení právnických osob, které lesní pozemky vlastní, obhospodařují nebo využívají produkty z lesních pozemků. Do programu PEFC se Česká republika připojila 30.6.1999 (www.pefc.cz).

3.4.2 Certifikace FSC

FSC (Forest Stewardship Council) je další mezinárodní systém pro certifikaci. Jedná se o nevládní neziskovou organizaci, která funguje od roku 1993. I zde se jedná o dva druhy certifikace.

- Certifikace lesa FSC, kterou se rozumí proces kontroly konkrétního lesa za účelem zjištění, jestli je obhospodařován v souladu s jeho standardy. Tento certifikát zaručuje zákazníkům původ dřeva. Je to prestižní ocenění přírodě blízkému lesnímu hospodaření. Rozloha lesů s touto certifikací velmi rychle roste, v srpnu 2017 bylo celkem certifikováno přes 198 miliónů hektarů lesa v 84 zemí světa.
- Certifikace spotřebitelského řetězce, která zaručuje původ výrobků z lesů s touto certifikací. Podíl výrobků s logem FSC rapidně roste, ročně dojde k navýšení na trhu o několik procent. Prodává se více než 30.000 druhů výrobků s tímto logem, což ve většině západoevropských zemí může představovat i několik procent trhu (www.czechfsc.cz).

Přesto však v současné době je pod kontrolou certifikace v České republice více než 70% rozlohy lesů, z toho 2/3 má certifikaci PEFC. Mezi hlavními a největšími držiteli certifikátu PEFC jsou např. Lesy ČR nebo Vojenské lesy a statky (VLS), certifikaci FSC mají např. Správa KRNAP nebo LS Lány.

3.5 Výroční zpráva

Výroční zpráva je povinně zveřejňovaný dokument u společností, kterým to ukládá Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, a to přesně §21.

Výroční zprávu vyhotovují tedy společnosti, které mají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem.

Výjimku tvoří případy uvedené v §20 výše uvedeného Zákona o účetnictví odstavce č. 2.

Jedná se o dokument vytvořený společností, prostřednictvím kterého dochází k důkladné rekapitulaci minulého roku, a to nejen z hlediska daní, ale i po stránce obchodní, marketingové nebo personální.

3.5.1 Účel výroční zprávy

Podle §21 Zákona č.563/1991 Sb., o účetnictví je účelem výroční zprávy uceleně, vyváženě a komplexně informovat o vývoji výkonnosti, činnosti a stávajícím hospodářském postavení společnosti.

3.5.2 Obsah výroční zprávy

Výroční zpráva musí obsahovat kromě nezbytných informací pro naplnění účelu výroční zprávy také nejméně finanční a nefinanční vyjádření. Jedná se o:

- a) skutečnosti, které nastaly až po rozvahovém dni a jsou významné pro plnění účelu výroční zprávy, tj. mají vliv na výkonnost, činnost a stávající hospodářské postavení;
- b) předpokládaný další vývoj činnosti účetní jednotky;

- c) aktivity v oblasti vývoje a výzkumu;
- d) nabytí vlastních podílů, popř. akcií;
- e) aktivity v oblasti pracovně právních vztahů;
- f) aktivity v oblasti ochrany životního prostředí;
- g) informaci o organizační složce podniku v zahraničí, a to pokud je zřízena;
- h) zpráva musí také obsahovat údaje, které stanovují zvláštní právní předpisy, kterými se daná účetní jednotka řídí. (Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví)

Výroční zpráva by měla tedy obsahovat takové údaje, které nelze vyčíst z účetní závěrky, která se spíše váže do minulosti. Součástí výroční zprávy jsou informace např. o realizovaných projektech, důležitých zakázkách, akvizicích, obchodních úspěších, popř. o charitativních aktivitách dané společnosti.

3.5.3 Výroční zpráva v návaznosti na marketing

Výroční zpráva je součástí i marketingové komunikace společnosti/firmy a budování firemní image. Prostřednictvím výroční zprávy lze posoudit, jak je daná společnost/firma finančně zdravá a jak si vede na trhu. Tyto informace jsou důležité především pro stávající, ale i budoucí investory. Jsou i cenným zdrojem informací pro konkurenční společnosti v oboru.

3.5.4 Konsolidovaná účetní závěrka

Pokud je povinností sestavit konsolidovanou účetní závěrku, pak musí i konsolidační celek vyhotovit výroční zprávu. Konsolidovaná výroční zpráva obsahuje informace o konsolidačním celku, účetních jednotkách pod stejným vlivem a účetních jednotkách přidružených.

V případě, že konsolidovaná výroční zpráva obsahuje veškeré informace, které se povinně zahrnují do výroční zprávy, pak konsolidující účetní jednotka nemusí vytvářet samostatnou výroční zprávu, došlo by ke zbytečné duplicitě.

3.5.5 Zveřejňování a archivace výroční zprávy

S výroční zprávou se musí nakládat stejně jako s jakýmkoli jiným externím dokumentem, který je zveřejňován komukoli, kdo o něj požádá.

Výroční zpráva se zveřejňuje ve stejné lhůtě jako účetní závěrka, tedy ve sbírce listin příslušného rejstříkového soudu. Lhůta pro zveřejnění činí 30 dnů poté, co došlo k jejímu ověření auditorem a byla schválena valnou hromadou společnosti. I přesto, že není splněna jedna z těchto podmínek, je povinnost zveřejnit výroční zprávu do konce bezprostředně následujícího účetního období, ale musí být uvedena informace o tom, že nedošlo ke schválení či ověření závěrky.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, dále stanovuje, že se výroční zpráva uschovává po dobu 10 let od konce účetního období, kterého se týká.

3.5.6 Uvádění nefinančních informací společně s výroční zprávou

Uvádění nefinančních informací ukládá Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, a to přesně §32f - §32i.

Nefinanční informace mají za povinnost uvádět takové společnosti, jejichž rozsah působnosti odpovídá §32f písm. a) a b) Zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

Nefinanční informace o podniku musí být uvedeny v rozsahu potřebném k pochopení vývoje, výkonosti, postavení a dopadů jednotlivých činností podniku v oblasti čtyř základních otázek:

- 1) životní prostředí;
- 2) sociálních a zaměstnaneckých;
- 3) respektování lidských práv a
- 4) boje proti korupci.

Přesná struktura uvádění nefinančních informací je dána §32g odst.2 písm. a) - e).

Nefinanční informace jsou zveřejňovány společně s výroční zprávou nebo konsolidovanou výroční zprávou. Popř. jsou informace zpřístupněny veřejnosti v přiměřené lhůtě, která nesmí překročit 6 měsíců od rozvahového dne, na internetových stránkách podniku a ve výroční zprávě nebo konsolidované výroční zprávě je uveden odkaz umožňující dálkový přístup.

3.6 Zpráva o společenské odpovědnosti podniku (CSR Report)

Pojem "společenská odpovědnost organizací" je odvozen z anglického "Corporate Social Responsibility" (odtud používaná zkratka "CSR") a v současném pojetí představuje vzájemně provázaný soubor činností a postupů v organizaci zahrnující oblast sociální, environmentální a ekonomickou. Evropská komise definuje společenskou odpovědnost organizací jako "odpovědnost podniků za dopady jejich činností na společnost".

Platforma CSR – je koncept dobrovolné angažovanosti firmy při zvažování sociálních a ekologických otázek a nemá striktně vymezené hranice. Proto je zde možnost široké interpretace jednotlivých principů. Existuje mnoho definic na vymezení CSR, většina z nich požaduje, aby se společnost chovala zodpovědně k zaměstnancům, zákazníkům, dodavatelům i životnímu prostředí. Vzhledem k tomu, že primárním cílem podnikání je zisk, musí společnost zajistit, aby se tyto aktivity spojené se sociálním chápáním vyplatily. V současnosti toto odpovědné chování ovlivňuje postavení firmy na trhu, její konkurence schopnost což má samozřejmě vliv i na zisk. Proto může říct, že CSR je vlastně jeden ze způsobů podnikání, který při správné aplikaci může firmě zajistit rozvoj podnikání a získání konkurenční výhody.

3.6.1 Vymezení společenské odpovědnosti firem

Ačkoliv se pojem CSR diskutuje již více než půl století, neexistuje v současné době žádná všeobecně platná a jednotná celosvětová definice. To je způsobeno tím, že společenská odpovědnost firem je založena na dobrovolnosti a nemá striktně vymezené hranice, proto zde vzniká široký prostor pro diskusi.

Samozřejmě že mnoho odborníků se už v minulosti zabývalo otázkou jednotného vymezení CSR (K. Kašparová, V. Kunz – Moderní přístupy ke společenské odpovědnosti firem a CSR reportování).

K zajímavým poznatkům dospěl Alexandr Dahlsrud, který analyzoval několik desítek definic CSR a na základě tohoto rozboru vymezil pět základních oblastí, které se v definicích objevovaly nejčastěji. Těmi jsou:

- Oblast enviromentální
- Oblast sociální
- Oblast ekonomickou
- Stakeholders
- Dobrovolnost

Zjistil, že 4 z 5 těchto bodů se vyskytují min v 80% všech definic. (K. Kašparová, V. Kunz – Moderní přístupy ke společenské odpovědnosti firem a CSR reportování).

3.6.2 Hlavní principy CSR

Přestože koncept CSR má rozdílnou interpretaci, pro vymezení základních principů CSR můžeme vyzdvihnout tyto:

- Dobrovolnost – podniky realizují CSR nad rámec svých povinností
- Aktivní spolupráce se všemi zainteresovanými skupinami tzv. „stakeholders“
- Komplexnost a fungování s ohledem na tzv. „triple bottom line business“ – ekonomické, ekologické a sociální aspekty činnosti podniku
- Systematičnost a dlouhodobý časový horizont – CSR je dlouhodobě zahrnuta do firemních hodnot a marketingové strategie podniku

- Odpovědnost vůči společnosti a závazek pro přispívání rozvoje kvality života

(K. Kašparová, V. Kunz)

3.7 Nefinanční reporting udržitelného rozvoje

Nefinanční reporting je obecně používaný termín, který popisuje různé druhy externích zpráv vydávaných jednotlivými podniky jak pro akcionáře, tak i pro další strany zapojené do podnikových aktivit. Pojem reporting je někdy chybně chápán, ale neznamená to nic jiného, než výroční zpráva. Tyto zprávy neobsahují finanční výsledky výkonnosti, ale jedná se o aspekty sociální a ekologické. Přesto že tento druh reportu není povinný, stále více společností se přidává a publikuje své aktivity. Je k tomu hned několik důvodů. Pro společnost je důležité poskytnout komplexní informace a dosáhnout tak větší transparentnosti. Mohou předložit srovnání svých dosažených výsledků s jinými podniky ve stejném odvětví.

Samozřejmě existují i důvody, proč některé společnosti nechtějí tyto informace zveřejňovat. Ať už je to obava ze zveřejňování citlivých dat, která by jim mohla uškodit v rámci konkurenčního boje, zvýšení nákladů na vytvoření reportingu, nebo neznalost podniku, jak report pojmout a sestavit ho tak, aby vyjádřil to, co se od něj očekává.

Schopnost dobře komunikovat o dopadech a přínosech průmyslové činnosti, není založena na marketingových nástrojích „public relations“, základem je znalost firmy, stakeholderů a vysoce profesionální způsob reportingů, které výrazně překračují oblast údajů ve výročních zprávách v oblastech jak sociálních, tak i environmentálních.

3.7.1 Formy vykazování nefinančních informací

Zveřejňování těchto environmentálních a sociálních informací se většinou provádí prostřednictvím výkazů nebo dokumentů, které jsou sestavovány každoročně

stejně jako výkazy účetní. Tyto dva faktory mohou být prezentovány veřejnosti jako součást výstupů finančního účetnictví podniku v rámci zhotovení každoroční výroční zprávy buď jako její součást, nebo jako samostatný výkaz. Zároveň jsou zveřejňovány i na webových stránkách každého podniku.

3.7.2 Přínosy společnosti

Tím že podnik zveřejňuje dobrovolně všechny informace v rámci jedné zprávy, získáváme tak komplexní objektivní pohled na celý podnik, který takto může specifikovat dopad sociálních a enviromentálních okolností, na jeho hospodářský výsledek, finanční postavení ve společnosti a zároveň může zhodnotit případná rizika, která mohou být v budoucnu spojena s těmito oblastmi.

3.7.3 Přínosy podnikům

Zveřejněním sociálních a enviromentálních faktorů v rámci účetnictví může zaručit podnikům vyšší spolehlivost údajů při nezávislém posuzování. A to v případě nejen povinného auditu, ale i auditu dobrovolného, který je inicializován podnikem.

Tato možnost veřejného přístupu k těmto informacím o podniku přináší jisté výhody a benefity, a to formou:

- Tvorby dobrého jména
- Prokázání transparentnosti
- Motivací pro stávající zaměstnance a získání nových
- Vytvoření konkurenční pozice
- Získání nového dlouhodobého kapitálu

3.7.4 Typy nefinančních reportů

Na volbě tématu při vytváření nefinančního reportu závisí mnoho faktorů jako je např. velikost firmy a odvětví, ve kterém působí, nebo jestli je podnik státní či soukromý. Obecně mezi základní typy nefinančních reportů patří:

- Zpráva o udržitelném rozvoji (Sustainability Report)
- Zpráva o společenské odpovědnosti podniku (Corporate Social Responsibility Report, CSR Report)
- Enviromentální zpráva (Environmental Report)
- Sociální zpráva (Social Report)

3.7.5 Normy a směrnice nefinančního reportingu

Evropský parlament dne 6. února 2013 ve svých ustanoveních uznal, že je důležité, aby podniky vydávaly reporty, ve kterých budou zveřejněny informace o udržitelnosti, s cílem zjistit rizika a zvýšit důvěru investorů a spotřebitelů. Proto byla v říjnu 2014 schválena nová „SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RAD 2014/95/EU“, kterou se mění směrnice 0213/34/EU, pokud jde o uvádění nefinančních informací a informací týkajících se rozmanitosti některými velkými podniky a skupinami (Úřední věstník Evropské unie 2014).

3.7.6 Směrnice Evropského parlamentu

Pokud jde o záležitosti související s životním prostředím, měl by nefinanční report obsahovat podrobnosti o dopadech působení podniku na životní prostředí, popř. využívání obnovitelných a neobnovitelných zdrojů, zejména využívání půdy, vodních zdrojů, emise skleníkových plynů a využívání materiálů. Pokud by se jednalo o záležitosti spojené se sociálním a zaměstnaneckými vztahy, mělo by téma reportu směřovat směrem k rovnosti pohlaví na pracovišti, dodržování jejich práv a pracovních podmínek, základních úmluv Mezinárodní organizace práce, zdraví a bezpečnost při práci. Pro dodržování lidských práv, boje proti korupci a

úplatkářství by měly být uvedeny informace, jak těmto faktorům předejít (Směrnice Evropského parlamentu, odstavec 7).

Podle této směrnice by se povinnost zveřejňovat přehled nefinančních informací měl vztahovat pouze na podniky, které jsou subjekty veřejného zájmu nebo jsou mateřským podnikem s tím, že v obou případech by se jednalo o velké podniky s velkou působností a jejichž průměrný počet zaměstnanců by byl větší než 500. Malé a střední podniky by byli od této povinnosti vykazovat nefinanční report zproštěny. Jak jsme již zmiňovali dříve, některé podniky vykazují tyto zprávy z důvodů uvedených v odstavci 3.7.3, a proto s největší pravděpodobností by tak nadále pokračovaly s jejich reporty.

3.7.7 Pokyny pro vykazování nefinančních informací

SMĚRNICE 2014/95/EU vstoupila v platnost dne 6.prosince 2014 a poukazuje na tzv. „pokyny pro vypracování zpráv“. Tím se stavuje vypracování nezávazných pokynů k metodice vypracování nefinančních reportů Evropskou komisí, s cílem pomoci usnadnit srovnatelné a užitečné zveřejňování informací podniků jednotlivých odvětví. Ty mají možnost volby, jestli budou tyto rámce, ať už unijní, mezinárodní nebo vnitrostátní uplatňovat a budou se jimi řídit v plném rozsahu nebo jen částečně. Při sestavování pokynů k metodice přezkoumala komise všechny tyto rámce a na základě těchto znalostí zveřejnila dokument, který vychází z několika rámců. Rád bych zmínil některé z nich:

- Global Reporting Initiative – GRI
- Norma ISO 26000 – Mezinárodní organizace pro normalizaci
- Agenda pro udržitelný rozvoj 2030
- Globální dohoda OSN – Global Compact
- SA 8000 - Social Accountability International
- AA1000 – AccountAbility
- ČSN EN ISO 14001

- EMAS
- OECD
- Global Sullivan Principles

Tento dokument obsahuje nezávazné pokyny a nevytváří žádné právní závazky, ani nemůže být považován za technickou normu. Účelem je pouze pomoci zveřejnit kvalitní, konzistentní, objektivní a srovnatelnější užitečné informace, které nesouvisí s finančním hospodařením podniku. Evropská komise tyto pokyny sestavila, aby vytvořila postup, který bude založen na zásadách v každém odvětví. Hlavní zásadou je uvádět významné informace. Ta je definována jako „taková informace, o níž by bylo možné rozumně předpokládat, že její opomenutí nebo nesprávné uvedení mělo vliv na rozhodnutí, která uživatele činí na základě účetní uzávěrky podniku. Významnost jednotlivých položek se posuzuje v souvislosti s jinými obdobnými položkami.“ (Sdělení Evropské komise 2017).

Dalšími zásady jsou např.

- Objektivnost, vyváženost a srozumitelnost – zhodnocení příznivých i nepříznivých aspektů objektivním způsobem
- Komplexnost, ale zároveň stručnost – poskytnout komplexní přehled o podniku, jasně, stručně a výstižně
- Orientace na budoucnost – popsat faktory a nejistoty, které mohou být rozhodující pro informace orientované do budoucna
- Konzistentnost a soudržnost – identifikace souvislostí a vazeb mezi svým obchodním modelem a aspekty korupce a úplatkářství

4 METODIKA

Literární rešerše je zaměřena na nefinanční reporting v oblasti udržitelného rozvoje. Jedná se především o jeho formy, typy, přínosy společnosti a podnikům. Nedílnou součástí je i představení norem a směrnic používaných při nefinančním reportingu.

Na literární rešerši navazuje analyticko syntetická část, která analyzuje poznatky z předcházející části. V této části se zabývám popisem jednotlivých norem a směrnic vytvořených pro sestavení reportingu udržitelného rozvoje. Je proveden podrobný rozbor vybraných metod a jejich porovnání za pomoci získaných dat a poznatků. Pro provedení komparace jsem podle svého uvážení vybral a stanovil tato kritéria:

- Vymezení obsahu reportu
- Kvalita obsahu
- Globální standardy
- Požadavky na rozsah reportu
- Povinnost reportování
- Cílené oblasti udržitelného rozvoje

Závěrečná část stanovuje výběr vhodné směrnice pro nefinanční reporting, její srovnání v rámci celosvětového i národního rozsahu. Po té následuje diskuse, zda je vhodné tuto směrnici aplikovat do lesního hospodářství v ČR.

5 VÝSLEDKY POROVNÁNÍ

5.1 Normy a směrnice

V první části jsou popsány jednotlivé metodiky pro zpracování nefinančního reportingu, které byly vybrány na základě současných poznatků. Každá z nich má trochu jiné zaměření v rámci třech základních pilířů udržitelného rozvoje, jiné postupy, ale výsledek mají společný – reagovat na současnou situaci. Vybrané metodiky jsou:

- ISO 26000
- UN Global Compact
- SA 8000
- AA 1000
- ČSN ISO 14001
- EMAS
- OECD
- Global Sullivan Principles
- GRI

5.1.1 Norma ISO 26000

„ISO 26000 – je mezinárodní norma, která představuje průvodce společenskou odpovědností pro společnosti a organizace ze soukromého i veřejného sektoru.“ Vznikla v roce 1947 na základě rozhodnutí delegátů 25 zemí světa. Je součástí mezinárodních standardů vydávaných mezinárodní organizací pro standardizaci ISO – International Organization for Standardization a je to označení pro společenskou odpovědnost firem. Je určena pro organizace ze státního i veřejného sektoru bez ohledu na jejich velikost a na to, jestli působí v rozvojových či rozvinutých zemích. ISO 26000 neklade žádné požadavky, pouze nabízí možnosti a postupy v oblasti společenské odpovědnosti. To je důvodem,

proč není určena k certifikaci. Výhodou této normy je to, že na její tvorbě se podílelo velké množství expertů z více než 90 zemí, pozorovatelů a organizací navzájem spolupracujících, odráží se zde jejich poznatky o CSR. Tito experti pocházeli ze šesti skupin zainteresovaných stran:

- Spotřebitelé
- Státní správa
- Průmysl
- Zaměstnanci
- Nestátní neziskové organizace – NNO
- Služby, podpora, výzkum a další

Kromě toho bylo přijato specifické opatření, s cílem dosažení rovnováhy mezi rozvojovými a rozvinutými zeměmi a rovnováhy zastoupení pohlaví. Proto by tato norma mohla být potenciálním a jednotícím standardem v tomto odvětví (K. Kašparová, V. Kunz).

Norma ISO 26000 obsahuje:

- Koncepty, pojmy a definice ze sektoru sociální odpovědnosti
- Pozadí a charakteristika sociální odpovědnosti
- Principy a praxe vztahované k sociální odpovědnosti
- Klíčová témata sociální odpovědnosti
- Integrace, implementace a propagování sociálního jednání ve společnosti
- Identifikace a zapojení stakeholderů
- Komunikace závazků a výkonosti vzhledem k sociální odpovědnosti

(www.managementmania.com)

V následujícím schématu je patrné, že tato norma úzce spolupracuje s ostatními mezinárodními normami.

Obrázek 7: Vztahy mezinárodních norem a ISO 26000

Vztahy mezinárodních norem a ISO 26000



Zdroj: www.iso.org

5.1.2 Globální dohoda OSN

Obrázek 8: UN Global Compact



Zdroj: www.unglobalcompact.org

Globální dohoda OSN – UN Global Compact je mezinárodní iniciativa, která podporuje a motivuje podniky k používání ekologických a společensky odpovědných postupů a metod. Uvedena byla již v roce 1999 na zasedání světového ekonomického fóra v Davosu, oficiální uvedení do provozu bylo až v polovině roku 2000. Při vzniku byla založena na devíti principech týkající se lidských práv, práv zaměstnanců a životního prostředí. O pár let později přibyl další princip, a to na zamezení korupce. Těchto deset principů je založeno na všeobecné shodě všech účastníků UN Global Compact.

Mezi hlavní cíle patří vytvoření prostoru pro diskusi o udržitelném rozvoji a umožnit tak předávání poznatků a zkušeností a zároveň motivovat podniky ke změnám ať už vnitřním anebo vnějším. Proto mají členské podniky povinnost vydávat veřejně dostupnou zprávu s názvem „Communication on Progress“. V ní informují své stakeholdery o progresu, který udělaly při implementaci deseti principů UN Global Compact (K.Kašparová, V.Kunz).

Výhodou je silná pozice založená na podpoře členských států OSN, na straně druhé se však potýká s kritikou zapříčiněnou tím, že v ní nejsou zakotveny regulační a monitorovací mechanismy. Na základě této kritiky byla v roce 2005 vytvořena opatření, kde při opakovaném porušení může v krajním případě dojít i k vyloučení z členství.

5.1.3 SA 8000

SA8000 – Social Accountability International - mezinárodní norma, která je celosvětově uznávaná jako referenční norma pro oblast sociální odpovědnosti. Má silné partnerství s UN Global Compact, které vychází z mezinárodních úmluv a doporučení. (www.cqs.cz)

Tento standard je především orientován na zlepšování pracovních podmínek po celém světě. Definiuje globálně uznávané normy, které podniky využívají k posílení své reputace. Norma dělí požadavky na devět oblastí:

- Dětská práce

- Nucená práce
- Zdraví a bezpečnost
- Svoboda sdružování a kolektivní vyjednávání
- Diskriminace
- Disciplinární praktiky – Zaměstnanci by měli být seznámeni s disciplinárními postupy a zásadami
- Pracovní doba
- Odměňování
- Odpovědnost managementu

Jak již bylo zmíněno, tak tato norma vychází ze zásad mezinárodních norem zabývajících se pracovními podmínkami, které jsou obsaženy v úmluvách Mezinárodní organizace práce, ve všeobecné deklaraci lidských práv OSN a v úmluvě o právech dětí.

5.1.4 AA 1000

AA1000 – AccountAbility je nezisková organizace se sídlem v Anglii a obecně se jedná o sérii základních standardů, které vznikly v roce 2008 a měli by organizaci, ať už privátní nebo vládní, pomoci stát se zodpovědnější z hlediska trvalé udržitelnosti. Jejím cílem je prověřit důvěryhodnost organizací. Těžištěm normy je sociální dimenze odpovědnosti jednotlivých organizací a kvalita zpráv CSR v oblasti ekonomické, enviromentální, sociální a etické odpovědnosti. (www.accountability.org/standards)

5.1.5 ČSN EN ISO 14001

Vzhledem k neustále se zvyšujícím nárokům zainteresovaných stran (společnost, zákazník, organizace) na systém ochrany ŽP byl zpracován tento soubor norem systému enviromentálního managementu. Jsou zde specifikované

požadavky na systém environmentálního managementu, které mohou organizace používat pro interní aplikaci, certifikaci nebo pro smluvní účely s dodavateli a zákazníky. Tato norma poskytuje podnikům praktické nástroje a řídí jejich odpovědnost za životní prostředí. Pomocí ní může podnik vykazovat jejich vliv na životní prostředí a uvádí jejich zlepšení, kterého dosáhl. Tento standard se dá uplatnit celosvětově, ale lze ho uplatnit i v jednotlivých částech podniku (www.cqs.cz). Tato norma představuje čtyři základní kroky, které jsou nezbytné k neustálému zdokonalování systému managementu:

- Plán
- Provedení
- Kontrola
- Akce

5.1.6 EMAS

EMAS (Eco-Management and Audit Scheme) je dobrovolný standard zabývající se ochranou životního prostředí, avšak na rozdíl od ISO 14001 (Systém environmentálního managementu) jsou zde značné rozdíly. Tento standard se dá uplatnit pouze v zemích Evropské Unie. Dalším rozdílem je to, že EMAS se dá uplatnit pouze v rámci celého podniku a je nutné provedení úvodního přezkoumání stavu životního prostředí. (www.csr-online.cz/normy-a-iniciativy)

5.1.7 OECD

OECD – „Organisation for Economic Co-operation and Development“ obsahuje pokyny vlád vůči působení nadnárodních podniků. Tato směrnice je postavena na principu závazku národní vlády vůči dokumentu, který poskytuje pokyny pro zodpovědné obchodní jednání v oblastech lidského práva, pracovního práva, životního prostředí, zveřejňování informací, boj proti úplatkářství, hospodářská soutěž a další. Cílem je podpořit pozitivní příspěvek nadnárodních

organizací. Je zde kladen důraz na všechny tři pilíře společenské odpovědnosti (OECD – „better policies for better lives“) (www.oecd.org).

5.1.8 Global Sullivan Principles

Cílem těchto principů je podpora ekonomické, sociální a politické spravedlnosti ze strany společností, které podnikají, podporovat lidská práva, rovnocennost pro všechny společenské vrstvy včetně rasových rozdílů, rozdílů pohlaví, pomoci při vzdělávání nezvýhodněných pracovníků v oblastech technických, dozorčích a marketingových pozic, pomáhat s větší tolerancí a porozuměním mezi národy (Leon G Sullivan – Human Right Library).

5.1.9 Global Reporting Initiative – GRI

Obrázek 9: GRI



Zdroj: www.globalreporting.org

„Global Reporting Initiative“, je mezinárodně uznávaný a využívaný přístup zaměřený zejména na vytváření zpráv o CSR. Je to spíše reportování než výkonnostní standard.“ Tato nezávislá mezinárodní organizace se sídlem v Amsterdamu má za cíl vytvořit mezinárodně uznávaný, důvěryhodný reporting v oblasti ekonomického, environmentálního a sociálního působení ve všech odvětvích.

V roce 2000 byla vydána první směrnice Guidelines 2000, která byla po dvou letech nahrazena směrnicí G2 – Sustainable Reporting Guildlines. V roce 2006 nastoupila třetí generace G3 – Guildlines, ta byla po pěti letech aktualizována a

pojmenována jako G3.1. Tato verze byla rozšířena o nové reportované oblasti. Nejnovější verzí je v současné době směrnice G4 – Sustainability Reporting Guidelines, které vstoupila v platnost v roce 2013 (www.globalreporting.org).

Nefinanční reporting podle standardu GRI sleduje primární motiv podnikání – dosahování zisku a nabízí návod na získání konkurenční výhody. Tento reporting výrazně přispěje k identifikaci nefinančních rizik. Budete působit srozumitelněji, transparentně a ušetříte čas při získávání informací o Vaší společnosti v případě potřeby. Zároveň oddělíte veřejné informace od obchodního tajemství, to znamená nižší komunikační rizika. Tento druh reportingu je vyžadován investory na burzách, a to v Americe a západní Evropě. (S. Kužel – smart-report.cz).

Zveřejňování informací obsahuje základní informace, které jsou nedílnou součástí zprávy organizace. Směrnice GRI určují potřebné informace pro reporting ve třech základních oblastech:

- **Profil** – obsahuje všeobecná data pro pochopení výkonosti organizace jako je strategie, profil či chování
- **Manažerský přístup** – definuje způsob specifikace daných témat s ohledem na porozumění výkonosti organizace v určité oblasti
- **Indikátory výkonosti** – umožňují porovnávat informace o ekonomické, enviromentální a sociální výkonosti organizace

(J. Hřebíček, J. Soukopová, Dobrovolné podnikové zprávy a hodnocení vazeb mezi ŽP, ekonomikou a společností)

Toto je výzva zejména pro ty firmy, které plánují dlouhodobé působení na trhu a správnému chování ke společnosti a svému okolí.

5.1.9.1 Směrnice GRI – G3

Hlavním přínosem směrnice je seznam kvantitativních a kvalitativních indikátorů výkonosti, pomocí kterých charakterizuje organizace své společensky odpovědné chování. Každá organizace si může pro sestavení zprávy zvolit

indikátory, které považuje jako významné a relevantní. (PAVLÍK, M., BĚLČÍK, M., Společenská odpovědnost organizace: CSR v praxi a jak s ním dál). Jejich seznam je uveden v Příloze č. 2.

Tato směrnice nazývaná Sustainability Reporting Guildlines G3 obsahuje požadavky na informace, jejich kvalitu a obsah. Dále předepisuje, jak má zpráva vypadat a co musí obsahovat. Společenská odpovědnost firem uvádí deset základních principů při rozhodování o obsahu a rozsahu reportu.

Čtyři principy vymezující obsah reportu:

- úplnost, relevantnost, zapojení stakeholderů, udržitelný kontext

Šest principů vymezující kvalitu reportu:

- vyváženost, srovnatelnost, přesnost, správné načasování, srozumitelnost a spolehlivost

5.1.9.2 Směrnice GRI - G4

Tato směrnice v roce 2013 nahradila předchozí směrnici G3.1 a do dvou let zprávy vydané po 31. prosinci 2015 už musely vycházet z G4. Vzhledem ke kritice předchozích verzí, byla tato směrnice zjednodušena a přizpůsobena tak, aby i menší podniky, které nezpracovávají strategii do všech pilířů společenské odpovědnosti ji mohli aplikovat. To znamená rychlejší a jednodušší sestavení CSR reportů. Směrnice je zároveň i v souladu s normami a standardy jako je například UN Global Compact, OECD a zásady OSN pro podnikání a pro oblast lidských práv. (www.globalreporting.org)

5.2 Porovnávání metodik

5.2.1 Porovnání Normy ČSN ISO 14001 a EMAS

Tyto dvě normy si jsou velmi blízké, avšak přesto, že jsou navzájem provázané, jsou zde některé rozdíly, které bych rád zmínil v následující tabulce č. 1.

Tabulka 1: Porovnání Normy ČSN ISO 14001 a EMAS

	ISO 14 001	EMAS
Platnost	Celosvětová	Evropská unie
Vypracování úvodního environmentálního přezkoumání a závěrečného environmentálního prohlášení	Doporučené	Povinné
Časová náročnost	nižší	vyšší
Využití zkušeností s ISO 9000 ¹	ano	ne
Výhodné pro celosvětový export	ano	ne
Výhodné pro export do EU	částečně	ano
Certifikace v ČR	ano, častěji	ano, méně často
Podpora státu v ČR	ano	ano
Posílení vztahů k veřejnosti	ne	ano

Zdroj: vlastní úprava dle J. Mikoláše (2006)

5.2.2 Porovnání požadavků standardů na reportování CSR

Jak je patrné z porovnání jednotlivých metodik v části 5.1, tak každá organizace má odlišné požadavky pro naplnění CSR reportu. Díky těmto požadavkům byla sestavena tabulka č. 2 pro jejich srovnání.

¹ Norma ČSN ISO 9000 objasňuje zásadní pojmy související s jakostí, rozdíly a souvislosti mezi nimi. Poskytuje návod pro volbu a použití mezinárodních norem souboru ISO 9000 pro management jakosti a jeho zabezpečování.

Tabulka 2: Srovnání požadavků na CSR report

Standard	Vymezení obsahu reportu	Kvalita obsahu reportu	Globální standard	Požadavky na rozsah reportu	Požadavek na reportování	Pokrytí oblasti Ek. Soc. Env
UN Global Compact	OBEČNÉ	ANO	ANO	NE	ANO	Ek. Soc. Env
Směrnice OECD pro nadnárodní podniky	OBEČNÉ	ČÁSTEČNÁ	ANO	ANO	ANO	Ek. Soc. Env
Globální Sullivan Principles	OBEČNÉ	NE	ANO	NE	ANO	Ek. Soc. Env
SA8000	OBEČNÉ	ČÁSTEČNÁ	ANO	ANO	ANO	Soc.
Série AA1000	KONKRÉTNÍ	ANO	ANO	ANO	ANO	Ek. Soc. Env
Směrnice GRI	PODROBNÉ	ANO	ANO	ANO	ANO	Ek. Soc. Env
Série ISO 14000	KONKRÉTNÍ	ANO	ANO	ANO	ANO	Env
ISO 26000	PODROBNÉ	ANO	ANO	ANO	ANO	Ek. Soc.
EMAS	KOMKRÉTNÍ	ANO	NE	ANO	ANO	Env

Ek - ekonomická

Soc - sociální

Env - enviromentální

Zdroj: vlastní úprava dle K. Kašparové a V. Kunze (2013)

Z výše uvedené tabulky č. 2 je patrné, že při porovnání všech směrnic a norem sloužících pro sestavení nefinančního reportingu, vyšla ve výsledku nejlépe směrnice GRI. Neboť nejlépe popisuje zvolené parametry. Tato směrnice se vyznačuje tím, že si zachovává svou objektivnost a přesné stanovení požadavků na sestavení zprávy. Proto bude směrnice GRI použita i pro následující porovnávání v kapitole č. 5.2.4. Nejprve bych však chtěl uvést rozdíly mezi předchozí a stávající směrnicí GRI a to z toho důvodu, aby bylo patrné, k jakým změnám a zjednodušením zde došlo.

5.2.3 Porovnání směrnic G3 a G4

Obrázek 10: G4 – Time to switch



Zdroj: www.globalreporting.org

Na rozdíl od předchozí směrnice G3, která obsahovala 24 sociálních, 10 ekonomických a 16 environmentálních indikátorů, které ještě navíc byly rozděleny do třech aplikačních úrovní (A, B, C), přichází tato směrnice s novým pojetím, že „méně je více“. Jednou z hlavních změn bylo odstranění těchto úrovní (A, B, C) a vytvoření dvou dokumentů, které se navzájem doplňují.

Part1 – Reporting Principles and Standard Disclosures – tato část obsahuje informace, které by měly být součástí zprávy o udržitelném rozvoji

Part2 – Implementation manual – zde se nachází pokyny pro sestavení reportu podle směrnice G4.

Tím umožňuje firmám reportovat jen ty společensky významné aktivity, které identifikovaly jako strategické z hlediska vlastního hodnocení. Tato změna směřuje k vyšší konkurenceschopnosti a výkonnosti dané firmy. Nově se také zajímá o společenskou odpovědnost při řešení dodavatelsko-obchodních vztahů a případných sankcí. (www.globalreporting.org)

Místo úrovní A, B, C jsou nyní dvě úrovně, které nazýváme „**Core**“ a „**Comprehensive**“, a to z důvodu kritiky na kvalitu reportů sestavených v různých úrovních. Obě tyto úrovně mají dva typy indikátorů, a to:

- obecné standardní indikátory
- specifické standardní indikátory

Obecný standard – je aplikovatelný do všech podniků, které sestavují reporty v oblasti CSR a je rozdělen do 7 skupin zveřejňování:

- **strategie a analýza** – mají za cíl pohlédnout na strategie z dlouhodobého hlediska s ohledem na ekonomický, ekologický a sociální dopad.
- **organizační profil** – poskytuje informace o názvu, organizačních charakteristikách, struktuře, počtu zemí, ve kterých podnik působí, velikosti podniku včetně zaměstnanců, produkci, tržbách a působnosti na trhu
- **identifikované materiálové hranice** – přehled postupů, které podnik následoval k definování obsahu zprávy o materiálových aspektech a hranicích (vysvětlení postupu stanovení obsahu a hranic, nebo report o výrazných změnách v minulých obdobích).
- **zapojení zainteresovaných stran** – přehled o zapojených zúčastněných stran v podniku v daném období. (seznam zainteresovaných skupin zapojených podnikem, report o výběru zapojených stakeholderů nebo zprávy o klíčových tématech a problémech vznesených prostřednictvím zúčastněných stran)

- **profil zprávy** – přehled o základních informacích zprávy (vykazovací období, reportovací cyklus, poskytnutí kontaktu na dotazy týkající se reportu a jejího obsahu)
- **řízení organizace** – popis zavedení a strukturalizace nejvyššího orgánu správy pro účel podporování podniku v souvislosti se sociálními, ekonomickými a environmentálními rozměry.
- **etika a integrita** – přehled hodnot zásad a norem podniku (etické kodexy, zprávy o vnitřních a vnějších mechanismech pro podání zprávy ohledně neetického nebo nezákonného chování).

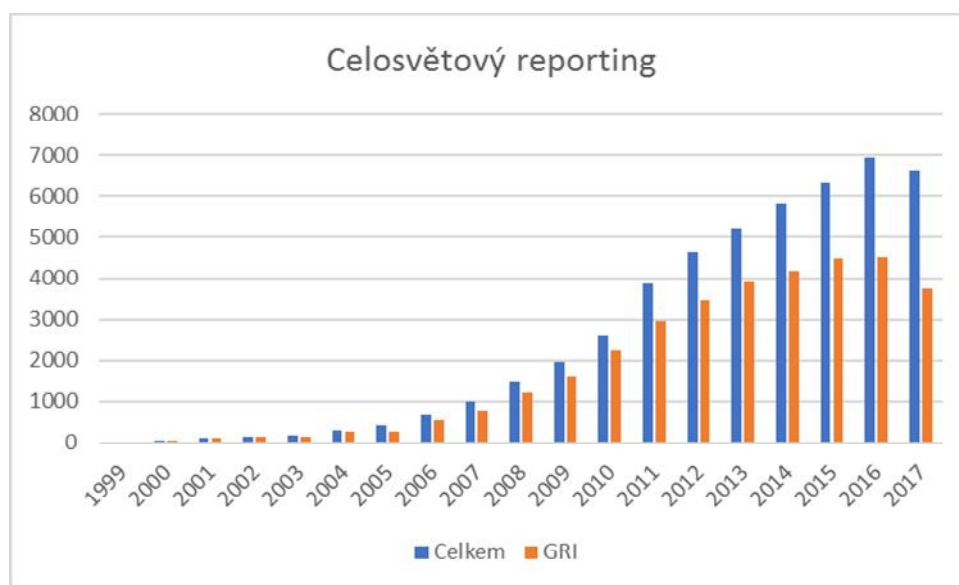
Specifický standard zveřejňování – (Specific Standard Disclosure), neboli zveřejňování údajů o veřejném přístupu (Disclosure on Management Approach – DMA) poskytne podniku možnost vysvětlit jejich přístup k otázkám udržitelného rozvoje. Tyto zveřejněné indikátory umožňují podnikům poskytovat srovnatelné informace o jejich ekonomických ekologických a sociálních dopadech a výkonech.

Další novinkou je požadavek na dodavatelský řetězec. Firmy musí zveřejnit informace o řízení environmentálních, sociálních a společenských otázek, které ovlivňují dodavatele. Měly by se zajímat o jednotlivé dodavatele a jejich přístup k životnímu prostředí a zároveň se snažit identifikovat a eliminovat možné negativní vlivy v tomto řetězci. Musí také reportovat důležité aktuální i potencionální negativní dopady v dodavatelském řetězci C-o-C, uvést jaká opatření provedly v rámci prevence a jaké nastalo zmírnění nebo zlepšení těchto dopadů. Na rozdíl od předchozí směrnice vyžaduje G4, aby podniky zveřejňovaly více informací v oblasti dopadů dodavatelského řetězce, včetně podrobného posouzení, identifikaci rizik v oblasti řízení těchto a zavedených procesů řízení (www.globalreporting.org).

5.2.4 Nefinanční reporting podle směrnic GRI

Tato část práce je zaměřena na stanovení celkového počtu podniků, které si pro svůj nefinanční reporting vybrali jednu ze směrnic organizace GRI ze všech dostupných norem a směrnic pro jeho sestavení. Organizace GRI vede od roku 1999 databázi společností a jejich reportů. K 31.3.2019 je zde evidováno 13 427 organizací z celého světa, které společně vytvořily 53 002 nefinančních reportů. V následujícím grafu č. 1 je znázorněn průběh, kterým procházel vývoj v rámci nefinančního reportování společností, a to nejen podle směrnic GRI.

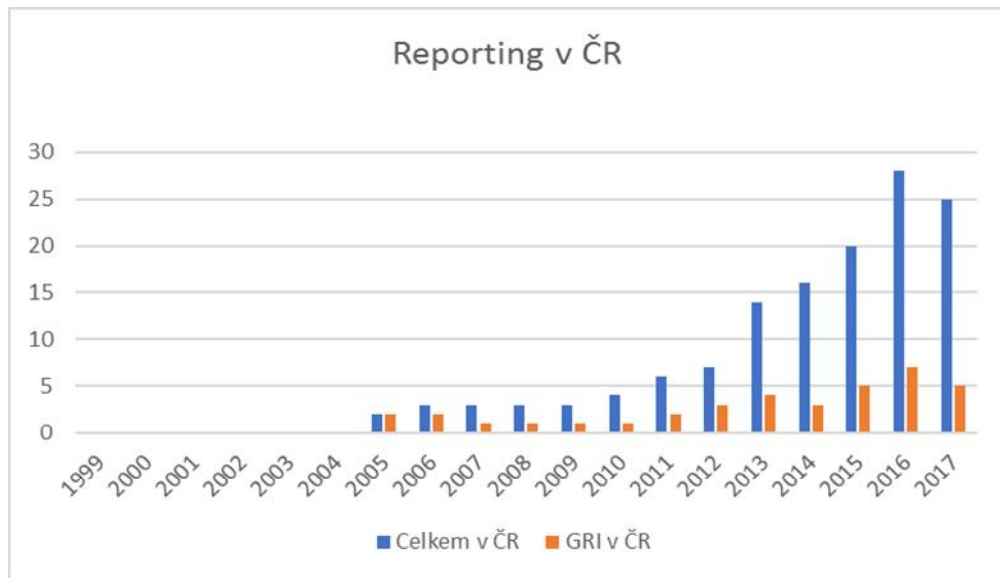
Graf 1: Celosvětový nefinanční reporting



Zdroj: vlastní úprava dle GRI (<http://database.globalreporting.org/search/>)

V České republice došlo k prvním reportům až v roce 2005, a to díky společnostem Czech Coal, která se zabývá důlní činností, a Provident Financial ČR, která je z oboru finančního poradenství. Obě tyto společnosti vytvořily svůj první nefinanční reporting podle směrnic GRI 2. Jak můžeme vidět v grafu č. 2, tak v České republice dochází k mírnému nárůstu nefinančního reportingu, jedná se však o navýšení minimální.

Graf 2: Nefinanční reporting v České republice



Zdroj: vlastní úprava dle GRI (<http://database.globalreporting.org/search/>)

K 31.3.2019 eviduje GRI databáze 49 organizací působících v České republice a 141 reportů. Z těchto organizací pouze 14 uvedlo alespoň jeden z 38 GRI reportů v ČR. Jejich přehled je uveden v následující tabulce č. 3.

Tabulka 3: GRI reporting v ČR

Název	Obor	2017	2016	2015	2014	Před 2014
<u>ArcelorMittal Ostrava a.s.</u>	Mining	G4	G4	G4		
<u>CEE Bankwatch Network</u>	Non-Profit					G3 - 2011/12
<u>CEZ Group</u>	Energy	Standards				
<u>Cramo</u>	Equipment	G4				
<u>CSOB</u>	Financial services		G4	G4	G3.1	
<u>Czech Coal</u>	Mining					G3 - 2008/12
<u>Energetický a průmyslový holding (EPH)</u>	Energy	G4	G4			
<u>Heidelberg Cement</u>	Construction Material			G4		

Název	Obor	2017	2016	2015	2014	Před 2014
<u>KPMG Czech Republic</u>	Financial services		G4		G4	
<u>PricewaterhouseCoopers (PwC)</u>	Financial services	G4	G4	G3		G3 - 2011/13
<u>Provident Financial</u>	Financial services					G2 - 2005/06
<u>Ringier Axel Springer</u>	Media					G3.1 -2013
<u>Sev.en Group</u>	Mining		G4	G4	G3	
<u>Skoda</u>	Automotive	G4				G3 - 2013

Zdroj: vlastní úprava dle GRI (<http://database.globalreporting.org/search/>)

6 DISKUSE

V práci jsou porovnány různé metody pro zpracování výročních zpráv udržitelného rozvoje (reportingu). Z výsledků výzkumu je patrné, že organizace, které mají na starosti sestavování norem a směrnic vycházejí z odlišných požadavků pro naplnění CSR reportu. Na základě tohoto zjištění jsem provedl porovnání jednotlivých metod podle požadavků. Výsledky tohoto výzkumu jednoznačně určily, jako nejlepší metodu pro vykazování nefinančních informací směrnici GRI. Prostřednictvím této metody vykazování proběhl první reporting v ČR v roce 2005.

Vzhledem k celosvětovým snahám o dosažení udržitelného rozvoje, je toto téma v posledních letech čím dál tím více diskutované. Probíhá velké množství průzkumů a studií, aby se tento problém vyřešil, než bude pozdě. V roce 2016 provedla organizace KPMG analýzu nefinančního reportingu ve 45 zemí. Zaměřila se na 100 největších podniků v každé zemi. Česká republika skončila na 40 místě s tím, že pouze 43% největších firem u nás zveřejňuje své informace o společenské odpovědnosti. Průzkum v roce 2018 ukázal, že došlo k nárůstu o 8%, nicméně i tak je ČR jednou z nejméně transparentních zemí na světě. Přitom ve světě je několik zemí, (např. Dánsko, Jihoafrická republika, Nigérie), kde je nefinanční reporting povinný pro všechny organizace. V rámci Evropské unie je od roku 2017 tento reporting povinný pouze pro podniky, které splňují následující kritéria, a to:

- mají počet zaměstnanců nad 500
- dosahují čistý obrat 40 000 000 EUR
- dosahují bilanční sumy 20 000 000 EUR.

V České republice splňuje tato kritéria cca 20 podniků. Evropská unie měla doporučit metodiku, která bude používána při vykazování nefinančního reportingu, ale bohužel se tak nestalo. Proto si podniky mohou zvolit jakoukoli metodu, a přestože mají povinnost zveřejňovat tyto dokumenty, většina z nich to nedělá. V ČR mají podniky k tomuto nefinančnímu reportingu pasivní přístup, protože většina z nich nemá zájem na tom, aby zveřejňovala svoje interní

informace. Přitom existují výzkumy, které potvrzují, že povinný reporting přispívá ke zvýšení společenské odpovědnosti největších korporací, udržitelné podnikání se stává významnou prioritou organizací (Ioannou a Serafeim, 2014).

Proto věřím, že do budoucna se situacelepší. V nadcházejících letech by mělo dojít ke zpřísnění výše uvedených kritérií tak, aby je splňovalo více podniků. Některé země, jako například Švédsko, si tyto podmínky zpřísnily ve své legislativě tak, aby tato povinnost zahrnovala i menší podniky.

Z výsledků tohoto projektu, bych chtěl doporučit sjednocení metodiky pro nefinanční reporting, respektive zavedení směrnice GRI, která vychází nejpříznivěji a objektivněji ze všech. Dospěl jsem k názoru, obdobně jako Kužel (duben 2017) ve své prezentaci, že tato směrnice má stanovené postupy, a při jejich dodržení, má společnost větší konkurenceschopnost na našem i mezinárodním trhu. Tyto stanovy jsou sestaveny pro různá odvětví tak, aby společnost reportovala to, co je v jejich zaměření nejpodstatnější, a ne zveřejňovat obrovská kvanta dat.

Nefinanční reporting bychom měli přijmout a aplikovat do našeho lesního hospodářství. Myslím si, že toto by byl krok správným směrem, abychom zvedli povědomí veřejnosti. Zároveň se ztotožňuji s názorem Jasch (2015), že je potřeba měřit a řídit dopady aktivit na společnost a životní prostředí vyplývající z ekonomické globalizace, globálního řízení a správy, které úzce souvisí s čerpáním přírodních zdrojů a spotřebou energií, s klimatickými změnami a biodiverzitou. Proto je nutné vytvořit takové přístupy, které umožní poskytovat informace související s dlouhodobou udržitelností uživatelům v oblasti lesního hospodářství, kteří tyto informace potřebují pro jejich další rozhodování.

Dalším důvodem pro doporučení je fakt, že od roku 2002 GRI úzce spolupracuje se světovou podnikatelskou radou pro udržitelný rozvoj (WBCSD). WBCSD informuje své členy o iniciativě GRI a doporučuje jim využití principů, návodů a struktury směrnice GRI. WBCSD ve spolupráci s dalšími 60 členskými organizacemi vytvořila projekt zaměřený na téma společenská odpovědnost versus reporting. Výsledkem byl dokument nazvaný Sustainable Development

Reporting: Striking the Balance. Dokument poskytuje návod, jak si organizace mohou sestavit zprávu zaměřenou na udržitelný rozvoj.

7 ZÁVĚR

Pojem trvale udržitelného rozvoje je v posledních letech velmi často diskutované téma. A není divu, vzhledem k současnému stavu, kde s nárůstem populace a hospodářského růstu je samozřejmě také nárůst požadavků na energie, dopravu a materiály z obnovitelných i neobnovitelných zdrojů. To má vliv na znečišťování životního prostředí, s tím související kácení lesů, přeměna na zemědělskou půdu atd. Proti těmto negativním vlivům probíhá snaha převážně ze strany EU o jejich zmírnění či úplné zamezení. Jedná se o tzv. nástroje udržitelného rozvoje. Je to vlastně taková kuchařka, podle které by se měla společnost chovat tak, aby nedocházelo k negativnímu ovlivňování některého z jeho základních pilířů. Důvodem pro zachování udržitelného rozvoje není pouze environmentální část, ale zároveň i část sociální a ekonomická. Tyto části by měly být v souladu. Pro podniky je to způsob, jak se odlišit od konkurence a být zviditelněn v dobrém slova smyslu. Vzhledem k tomu, že je tato práce zaměřena mimo jiné i na lesní hospodářství, je zde kladen důraz na jeden z nástrojů, kterým je certifikace dřeva.

V této práci šlo zvláště o porovnání a zvážení možností, které mají podniky pro podpoření zachování udržitelného rozvoje. Největší část byla věnována organizaci Global Reporting Initiative (GRI) a její směrnici G4, a to z toho důvodu, že v rámci porovnání zadaných kritérií pro sestavení zprávy o společenské odpovědnosti firem (CSR) dopadla nejlépe.

8 POUŽITÁ LITERATURA

- HŘEBÍČEK, J., SOUKOPOVÁ, J., *Dobrovolné podnikové zprávy a hodnocení vazeb mezi ŽP, ekonomikou a společností*. Praha: Ministerstvo životního prostředí, Praha 2008. ISBN 978-80-7212-495-4
- KAŠPAROVÁ, K., KUNZ, V., *Moderní přístupy ke společenské odpovědnosti firem a CSR reportování*. Praha: Grada, 2013. Management (Grada). ISBN 978-80-247-4480-3.
- KOVANDA, J., HÁK, T., MOLDAN, B., *Situační zpráva ke Strategii udržitelného rozvoje ČR.:souhrn*. Praha: Ministerstvo životního prostředí, 2009. ISBN 978-80-7221-491-6.
- MEZIŘÍČSKÝ, V., *Enviromentální politika a udržitelný rozvoj*. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7367-003-8
- SEARCY, C., BUSLOVICH, R., *Corporate Perspectives on the Development and Use of Sustainability Reports*. Journal of Business Ethics, Vol. 121/2, pp 149-169.
- SZÉKELY, N., BROCKE, J. *What we can learn from corporate sustainability reporting? Deriving proposition for research and practise from over 9,500 corporate sustainability reports publish between 1999 and 2015 using topic modeling technique*. PLoS, Vol. 12/4, pp. 1-27.
- PAVLÍK, M., BĚLČÍK, M., *Společenská odpovědnost organizace: CSR v praxi a jak s ním dál*. Praha. Grada. 2010. ISBN 978-80-247-3157-5.
- IOANNOU I., SERAFEIM G., 2014. *The Consequences of Mandatory Corporate Sustainability Reporting: Evidence from Four Countries*. Harvard Business School Research Working Paper, 11-100.
- JASCH CH., 2015. *Sustainability Reporting and Impact Assessment*. In: EMAN-EU 2015 Conference: Sustainability Accounting for Innovation Management, Spain, San Sebastian, 25.-27. 4. 2015.

Internetové zdroje:

- AA 1000, Account Ability. [online] Dostupné z WWW: <https://www.accountability.org/standards/>
- Asociace společenské odpovědnosti a cílů udržitelného rozvoje. [online] Dostupné z WWW: <http://www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/>
- BLF Business Leaders Forum / *Normy a iniciativy* [online]. [cit. 2018-03-28]. Dostupné z: <https://www.csr-online.cz/co-je-csr/normy-a-iniciativy/>
- BOHUTÍNSKÁ, J., *Výroční zpráva: Zákonná povinnost i podpora image* [online] © 2009, Dostupné z WWW: <https://www.podnikatel.cz/clanky/vyrocnizprava-je-nejen-zakonna-povinnost/>
- CQS, *Certifikace systémů managementu*. [online] <https://www.cqs.cz/Nase-sluzby/SA8000.html>
- Česko. Vláda. Zákon č. 563 ze dne 12. prosince 1991, o účetnictví. In Sbíрка zákonů České republiky. 1991. Dostupný z WWW: <https://business.center.cz/business/pravo/zakony/ucto/>
- Evropský sociální fond ČR. [online] <https://www.esfcr.cz>
- EURO CERT CZ. *Nezávislý certifikační orgán* [online]. <https://www.eurocert.cz>
- EUR- Lex, Evropská komise, *Úřední věstník Evropské unie 2017 – Pokyny pro vykazování nefin informací*. [online] Dostupný z WWW: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2017:215:FULL&from=EN>
- EUR- Lex, Evropská komise, *Úřední věstník Evropské unie 2017 – Směrnice Evropského parlamentu 2014/95/EU*, [online] Dostupný z WWW: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A32014L0095>
- FSC ČR, *Certifikace lesů*. [online] Dostupné z WWW: <http://www.czechfsc.cz>
- GRI. *Global reporting initiative*. [online] <https://www.globalreporting.org>

- GRI database. *Global reporting initiative database*. [online] Dostupné z WWW: <http://database.globalreporting.org/search/>
- KUŽEL, S., *Nefinanční reporting*. [online] Dostupné z WWW: www.smart-report.cz
- ManagementMania, *ISO 26000 Social Responsibility*. [online] Dostupné z WWW: <https://managementmania.com/cs/iso-26000-spolecenska-odpovednost-firem>
- MARTÍNKOVÁ, M., *Sestavení výroční zprávy*. [online] © 2014, Dostupné z WWW: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/sestaveni-vyrocní-zpravy/?css=print>
- MIKOLÁŠ, J. ISO nebo EMAS? *Environmentální aspekty podnikání*. [online]. 2006. Dostupný z WWW: http://www.cemc.cz/aspekty/vyber_z_clanku/EMS/dokumenty/5.pdf
- Ministerstvo pro místní rozvoj, *Principy a pravidla územního plánování* [online]. © 2006 [cit. 2019-04-16]. Dostupné z WWW: https://www.uur.cz/principy/konference/KapitolaA/A11_VymezeniPojmuUdrzitelnehoRozvoje_20060919.pdf
- Ministerstvo životního prostředí. [online] <https://www.mzp.cz>
- Národní informační portál o CSR, *Oficiální portál ČR*. [online] Dostupné z WWW: <https://www.narodniportal.cz/mezinarodni-nastroje-a-standardy-csr/>
- OSN. *Informační centrum OSN v Praze*. [online] <https://www.osn.cz>
- OECD, *Better policies for better life*. [online] <http://www.oecd.org/>
- PEFC CZ, *Certifikace lesů*. [online] Dostupné z WWW: <http://www.pefc.cz/pefc/>
- Responsible Care, *Svaz chemického průmyslu ČR*. [online] Dostupné z WWW: <https://www.responsiblecare.cz/>
- University of Minnesota, *Human Rights Library*, The Global Sullivan Principles. [online] <http://hrlibrary.umn.edu/links/sullivanprinciples.html>

9 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č.1: Přehled nefinančních reportingu od 1999 do 2017 k 31. 3. 2019...61

Příloha č.2: Kvantitativní a kvalitativní indikátory výkonnosti.....62

PŘÍLOHA 1:

Přehled nefinančních reportinguů od 1999 do 2017 k 31.3.2019

	Celkem	GRI	Celkem v ČR	GRI v ČR
1999	12	11	0	0
2000	48	43	0	0
2001	132	122	0	0
2002	161	146	0	0
2003	183	161	0	0
2004	319	281	0	0
2005	442	280	2	2
2006	684	543	3	2
2007	994	766	3	1
2008	1492	1208	3	1
2009	1956	1609	3	1
2010	2607	2245	4	1
2011	3863	2954	6	2
2012	4627	3471	7	3
2013	5226	3911	14	4
2014	5811	4186	16	3
2015	6315	4476	20	5
2016	6954	4502	28	7
2017	6632	3750	25	5

Zdroj: vlastní úprava dle GRI databáze

PŘÍLOHA 2:

Kvantitativní a kvalitativní indikátory výkonnosti

OBLASTI	KATEGORIE	ASPEKTY
EKONOMICKÁ VÝKONNOST	Přímé ekonomické důsledky	Ekonomická výkonnost
		Výskyt na trhu
		Nepřímé ekonomické dopady
ENVIROMENTÁLNÍ VÝKONNOST	Životní prostředí	Materiály
		Energie
		Voda
		Biodiverzita
		Emise, vypouštění a odpad
		Produkty a služby
		Soulad a předpisy
		Doprava
		Celkový přehled
SOCIÁLNÍ VÝKONNOST	Pracovní podmínky a důstojnost práce	Zaměstnanci
		Vztahy mezi zaměstnanci a managementem
		Zdraví a bezpečnost zaměstnanců
		Školení a vzdělávání zaměstnanců
		Rozmanitost a rovné příležitosti
	Lidská práva	Investiční a dodavatelské postupy
		Diskriminace
		Svoboda sdružování a kolektivního vyjednávání
		Dětská práce
		Nucená práce
		Bezpečnostní postupy
	Práva původního obyvatelstva	
	Společnost	Komunita
		Úplatkářství a korupce
		Veřejná politika
		Konkurenční chování
		Soulad s předpisy
	Odpovědnost produktů	Zdraví a bezpečnost zákazníků
		Označení produktů a služeb
		Marketingová komunikace
		Respekt k soukromí zákazníků
Soulad s předpisy		

Zdroj: vlastní úprava dle Pavlíka M. (2010)